

Vyhodnotenie XXII. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže

O CENU SLOVENSKEHO UČENÉHO TOVARIŠTVA 2019/2020

Vážení priatelia literáti, mimoriadna doba (COVID-19) si vyžaduje mimoriadny prístup aj k nášmu zaužívanému postupu, ako bolo hodnotenie odbornej poroty vašich literárnych prác, ako aj ich slávnostné vyhlásenie. Možno sa k vám dostali informácie, že hodnotenie bude uverejnené v dvojtyždenníku KULTÚRA, za čo vďačíme jeho šéfredaktorovi Dr. Teodorovi Križkovi a dúfajme, že nám ho uverejnia aj v SNN.

Najprv trochu faktografie. Do XXII. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže O CENU SUT 2019/2020 sa zapojilo 64 autorov, viacerí poslali aj poéziu, aj prózu, doteraz najskromnejší počet.

1. kategória poézia – 16 súťažiacich, 1. kategória próza – 5 súťažiacich, 2. kategória poézia – 6 súťažiacich, 2. kategória próza – 3 súťažiaci, 3. kategória poézia – 17 súťažiacich, 3. kategória próza – 15 súťažiacich.

V tomto roku máme aj nové zloženie odbornej poroty. Sú to Mgr. Gabriela Spustová PhD, PhDr. Peter Tollarovič. a Ing. Pavol Tomašovič. Keďže sa porota nemohla stretnúť, vaše práce a ich hodnotenie si podelili nasledovne:

1. kategórii poézie a prózy sa venovala Dr. Spustová, 2. a 3. kategóriu poézie hodnotil Dr. Peter Tollarovič a 2. a 3. kategóriu prózy posudzoval Ing. Tomašovič.

Hodnotenia poroty

Prvá kategória próza (žiaci a študenti do 15 rokov)

1. miesto Lenka Hudečková, Šaľa

Lud môj

Za nápaditú obraznosť, jadrné a estetické spracovanie textu, ktorý si požičal orla z Chalupkovej básne, aby pozoroval život slovenského ľudu. Zachytáva na malej ploche celú škálu ľudských osudov. Básnické prostriedky v texte naznačujú báseň v próze.

2. miesto Linda Lednická, Domaníža

Farby života

Za netradičnú kompozíciu a zaujímavé spracovanie črt zo života Milana (Rastislava Štefánika). Tri črty zo života „nášho Milanka“ akoby okom kamery inokedy pomocou personálneho rozprávača a listu priateľa Vavra zachytáva jeho detstvo, dobrodružstvo ďalekých krajín, lásku i mohyly...

3. miesto Kevin Vyravec, Svidník

Ona, Život pod psa

Za dva súčasné, veku autora primerané, uveriteľné texty. Prvý odzrkadľuje city dospievajúceho chlapca a nesmelé prebúdzanie sa lásky. Druhý, netradične a citlivo spracovaný text v príbehu chlapca na úteku z detského domova premýšľa o hodnote rodiny, priateľstva a lásky.

Čestné uznanie Hana Vorobelová, Prešov

Zákutia

Z dvoch zaslaných textov oceňujeme príbeh *Zákutia* za zaujímavé spracovanie témy priateľstva ako zdroja radosti a šťastia v živote mladého človeka, cez fantastický až rozprávkový príbeh Hany a jej zostrojeného priateľa Fajva.

Druhá kategória próza (od 16 do 30 rokov)

Čestné uznanie Karin Chrvalová, Trnava

Nezvratná prchavosť múzy

Za citlivé spracovanie rôznorodého až rozporuplného vnímania intímnosti z pohľadu ženy a z pohľadu pragmatického prístupu muža, umelca.

Čestné uznanie Michaela Veselská, Trnava

Trapas

Za tvorivé a podnetné spracovanie vnútorných pocitov a trápnych situácií z pohľadu človeka odkázaného na pomoc bariel.

Tretia kategória próza (od 31 rokov vyššie)

1. miesto Janka Šipláková, Drienovec

Holá pravda

Za tvorivé spracovanie rozporuplnosti ľudských predstáv a túžob s realitou, za detailné zachytenie vnútorného napätia pri akceptovaní vlastných limit, ako aj za dôraz na neadekvátnosť posudzovania na základe prvého videnia či nedostatku informácií a chýbajúceho kontextu.

2. miesto Jana Judinyová, Trnava

Ronava

Za kompozičné stvárnenie príbehu lásky, nerozvážnosti, nerozhodnosti a túžby po slobode, ako aj za tvorivé vsadenie príbehu do dávnych čias Trnavy.

3. miesto Anna Jónasová, Galanta

Okmas a Ohej Ánduč Čer

Génus

Za dva texty venované deťom, ktoré svojou vtipnosťou i poučnosťou majú vysoký potenciál zaujať, ako aj rozvinúť lásku k čítaniu u mladej generácii.

Prvá kategória poézia (žiaci a študenti do 15 rokov)

1. miesto Dominik Bartoník, Blatnice pod sv. Antonínkem, Česká republika

Jarná modlitba, Jar, Jeseň podľa Válka, Zima

Za básnické pochúťky a objavnú hravú metaforickosť, vnútorný rým a ďalšie básnické prostriedky v súhre s autentickou myšlienkou lyrického hrdinu. V básni *Jarná modlitba* lyrický hrdina „smelo volá jar“ manesovým zvonom. *Jeseň podľa Válka* „Dominko“ definuje ako „smutnú odmocninu z vtákov“. V básni *Zima* ponúka čitateľovi obraz „z potutelného repertoára / zimnej bizarnej nálady“...

2. miesto Justína Kapcalová, Svidník

XXXXXXXX, XXX, Vyznanie, Domov

Za dve básne bez názvu s nadrealistickým podtónom, za zachytenie rozporu a napätia medzi životom a smrťou v dedikačnej básni *Vyznanie* a filozofickú metaforickosť v súboji medzi vonkajškom a vnútornou hodnotou v básni *Domov*.

3. miesto Anetta Sadivová, Svidník

Neberte mi hviezdy, Čierna slza

Za autentické stvárnenie dôležitých otázok a prežívania dospelujúceho dievčaťa. Apel na detstvo plné smiechu, fantázie, voľnosti, no i protest proti násiliu na deťoch a znázornenie návalu citov, ktoré poeticky vyjadruje hromadením výrazov blízkeho významu a ich gradáciou.

Čestné uznanie Kristínka Čičillová, Bratislava

Básnička o borovici

Oceňujeme sedemročnú malú poetku za básničku o semiačku, ktoré narastie veľké ako dom a schová veveričku. Kristínka má už v tomto veku zmysel pre príbeh a rytmus v básni.

Druhá kategória poézia (od 16 do 30 rokov)

1. miesto neudelené

2. miesto Valéria Endreszová

Básnický minimalizmus v jazyku súčasnej generácie. Odvážny, prísny, avšak poetický jazyk bez ošúchaného výrazu.

3. miesto Lenka Kóňová

Moderná prírodná lyrika a originálna obraznosť v prevedení na spôsob básnického pásma.

Tretia kategória poézia (od 31 rokov vyššie)

1. miesto Lucia Hajduková (Hľadaj, Mea culpa – najlepšie básne)

Objavná metafora, presný verš a vycibrená básnická technika v kombinácii s intímnu ženskou lyrikou.

2. miesto Zdeněk Hledač

Ozvena českého poetizmu s využitím hravosti a pestrosti jazyka. Za nápadité a originálne rýmy a dôvtipne zakomponované frazémy v rámci veršov.

3. miesto Judita Ďurčová, Anna Lažová, Edita Striežencová, Peter Hotra, Michal Schmidt

Za trvalú a systematickú vlastnú básnickú tvorbu, kultivovaný a v kontexte svojej tvorby originálny básnický výraz.

Na záver mi dovoľte malú úvahu. Minulý rok sme si vydaním publikácie KEĎ JE SLOVO ZLATOM pripomenuli 30. výročie založenia Literárneho klubu BERNOLÁK (LKB) pri Dome kultúry (vtedy pri ŽOS) Trnava. Bol to práve LKB, ktorý pri Dome kultúry inicioval a 5 rokov realizoval celoslovenskú literárnu súťaž O CENU SUT (Dr. Teodor Križka bol pri tom).

V roku 2002/2003 pri 210. výročí vzniku Slovenského učeného tovarišstva náš Miestny odbor Matice slovenskej (MO MS) Trnava pri KJF v Trnave LKB oživil a súťaže realizoval. Teda ďalších 17 rokov, preto má tohoročná súťaž prívlastok XXII. ročník.

V roku 2009 vyhlásila Knižnica Juraja Fándlyho (KJF) ďalšiu celoslovenskú literárnu súťaž s názvom LITERÁRNY SALÓN (LS), ktorý vyhlasuje dvojročne. V roku 2019 sa menilo vedenie knižnice, preto ďalší 6. ročník bol vyhlásený až v tomto roku 2020. Na LS sa prihlásilo 46 autorov.

Kvôli pandémie boli všetky finančné dotácie či už Mesta Trnava, alebo Trnavského samosprávneho kraja (TTSK) odvolané, teda ani náš MO MS nezískal finančný príspevok na realizovanie súťaže. Nevieme, ako to bude o rok.

S novým vedením TTSK a KJF sme sa dohodli, že by „v budúcnosti bolo vhodné spojiť matičnú literárnu súťaž so súťažou, ktorú vyhlasuje KJF, do jednej. Určite by to prinieslo zvýšenie záujmu účastníkov, zvýšenie renomé súťaže a v neposlednom rade aj zefektívnenie práce (toľko citácia z listu J. Viskupiča, župana)“.

Bola by som vďačná, keby názov súťaže LITERÁRNY SALÓN O CENU SLOVENSKEHO UČENÉHO TOVARIŠSTVA vyjadroval ich spojenie.

Dovoľte mi celkom na záver sa poďakovať všetkým, ktorí mali svoj podiel v rámci prípravy a realizácie počas 17. rokov na našej matičnej celoslovenskej literárnej súťaži O CENU SUT. Vyslovujem jedno VEĽKÉ ĎAKUJEM. AH